УДК 372.881.111.1
Войтенко С.В.
старш. викл. НУ “Запорізька політехніка”

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

С.В. Войтенко

Індивідуальний підхід до викладання англійської мови для студентів нелінгвістичних спеціальностей –це стратегія навчання, що враховує професійні потреби, рівень підготовки, мотивацію та особистісні особливості здобувачів освіти. Такий підхід особливо актуальний у контексті сучасної вищої освіти та вимог Common European Framework of Reference for Languages. Основними принципами індивідуального підходу є такі складові: діагностика рівня підготовки, професійна спрямованість, урахування стилів навчання, диференціація знань, використання цифрових ресурсів, формування мотивації. Перед початком навчання визначається рівень володіння мовою (A1–C1 за CEFR), що дозволяє формувати групи за рівнем, адаптувати складність матеріалу, визначити індивідуальні цілі. Діагностуючи рівень підготовки враховується такі показники як здатність до узагальнення, економія мислення, самостійність мислення, гнучкість мислення, смислова пам'ять та характер зв'язку між наочно-образним та абстрактним компонентами мислення, когнітивні інтереси (із загальноосвітньою мотивацією) та навіть стан здоров'я та властивості нервової системи. Для студентів нелінгвістичних спеціальностей важливо орієнтувати навчання на професійну лексику та комунікативні ситуації їхньої галузі: для медиків – читання клінічних кейсів; для IT-спеціалістів –технічна документація; для економістів –ділове листування та презентації. Такий підхід відповідає

концепції English for Specific Purposes (ESP). При виборі стилів навчання викладач враховує, що студенти можуть бути: візуалами (схеми, презентації); аудіалами (подкасти, обговорення); кінестетиками (рольові ігри, проєкти). Один і той самий матеріал може мати різні рівні складності: базові вправи для закріплення граматики; творчі завдання для сильніших студентів; додаткові пояснення для тих, хто потребує підтримки. Використання цифрових ресурсів (онлайн-платформи, інтерактивні тести, мобільні додатки) дозволяють студентам працювати у власному темпі, отримувати миттєвий зворотний зв'язок та формувати автономність у навчанні. І останній принцип індивідуального підходу – принцип формування мотивації є особливо важливим при демонструванні практичну цінність англійської мови: участь у міжнародних проєктах; можливість стажування за кордоном; доступ до наукових публікацій англійською мовою.

Для реалізації індивідуального підходу застосовують різні методи оцінювання: портфоліо студента – збірка виконаних робіт, що демонструє прогрес, проєктна діяльність – виконання індивідуальних або групових проектів, самооцінювання та взаємооцінювання – розвиток рефлексії та критичного мислення, індивідуальні усні співбесіди – перевірка мовленнєвих навичок, адаптивні тести – завдання різного рівня складності.

Основним принципом індивідуального підходу слід вважати диференціацію оцінювання – різні рівні складності завдань, гнучкість критеріїв – врахування початкового рівня студента, регулярний зворотний зв'язок – коментарі та рекомендації щодо покращення навчання, орієнтацію на прогрес, коли оцінюється не тільки результат, а й динаміка розвитку. У навчанні англійської мови на немовних спеціальностях оцінюються такі ключові компетентності: лінгвістична компетентність – знання лексики, граматики, вимови; комунікативна компетентність – уміння використовувати мову в реальних ситуаціях; професійно-орієнтована компетентність – використання англійської мови у фаховій сфері; соціокультурна компетентність – розуміння культурних особливостей англомовних країн; навчально-стратегічна компетентність – уміння самостійно працювати з мовним матеріалом. У навчальному процесі можуть використовуватися різні форми контролю, а саме поточне оцінювання (усні відповіді, тести, виконання вправ); модульний контроль (тематичні контрольні роботи); підсумкове оцінювання (іспит або залік); альтернативні форми (презентації, проєкти, кейс-завдання).

Застосування індивідуалізованого оцінювання має низку переваг: підвищення мотивації студентів до вивчення мови; врахування різного рівня підготовки студентів; розвиток самостійності та відповідальності за результати навчання; формування практичних мовних навичок, необхідних у професійній діяльності. Отже, індивідуальний підхід до оцінювання

компетентностей у процесі вивчення англійської мови на немовних спеціальностях сприяє більш ефективному формуванню мовних і професійних навичок студентів. Він дозволяє враховувати особистісні особливості здобувачів освіти, стимулює їхній навчальний розвиток і забезпечує більш об'єктивне оцінювання результатів навчання. Таким чином індивідуальний підхід до викладання англійської мови студентам нелінгвістичних спеціальностей сприяє ефективнішому формуванню іншомовної професійної компетентності. Орієнтація на потреби конкретного студента, його майбутню професію та рівень підготовки забезпечує практичну цінність навчання й відповідає сучасним освітнім стандартам.